

3 aukera daude (A, B eta C). Aukeratu horietako bat eta garatu aukera horretako galderak.

A AUKERA: PLATON

Pentsa ezazu, bada, beren lokarrietatik askatu eta, modu naturalean, *ezjakintasuna* sendatzen zaiela. Zer gertatuko litzateke gatibuetako bat askatu eta, bat-batean, zutitzera, burua itzultzeraz, ibiltzera, eta argirantz begiratzera behartuko balute eta, hori guztia egitean, mina sentituko balu eta, distirarengatik, ez balitz gai izanen lehen ikusten zituen itzalak sortzen dituzten gauzak hautemateko? Zer uste duzu erantzunen lukeela hark inork esanen balio lehen huskeriak bakarrik ikusten zituela eta, *orain, errealitateetik hurbilago dagoenez* eta aurrean gauza errealagoak dituenek, hobeki ikusten duela? Eta, are gehiago, igarotzen diren gauzetako bakoitza seinaturalurik zer den erantzutera behartuko balu, ez al duzu uste zaila egingen litzaiokeela eta lehen ikusten zituen gauzak orain erakusten zaizkionak baino egiazkoagoak zirela pentsatuko lukeela? (Platon. *Errepublika*).

1.- Laburpena eta testuari buruzko definizio kontzeptualak a) Egin testuaren laburpen txiki bat, gutxi gorabehera lau edo bost lerrokoa, esaldirik kopiatu gabe. b) Zer “ezjakintasuni” egiten dio erreferentzia Platonek testuan? c) Zer esan nahi du “orain, errealitateetik hurbilago dagoenez” esaten duenean?	(Guztira: 2 puntu) (1 puntu) (0,5 puntu) (0,5 puntu)
2.- Aukeratu Aristotelesen gai hauetako bat, eta garatu ezazu: -Errealitatearen teoria Platonen arabera. -Filosofia praktikoa Platonen arabera.	(4 puntu)
3.- Testuinguruan jartzea eta beste autore batekin alderatzea: 3.1 Platonen testuinguru historiko-filosofikoa. 3.2 Alderatu autore honen gai bat beste filosofo batek horri buruz esan duenarekin.	(Guztira: 3 puntu) (1 puntu) (2 puntu)

ALDERDI FORMALAK (1 puntu): Puntu bat gelditzen da hauengatik emateko: ortografia, sintaxia, aurkezpena, gai-antolamendua, eta ikasleak landu duen material-kantitatearen beste ezaugarri formal batzuk.

B AUKERA: MARX:

Era berean, ezin dugu nahaspila-aro bat juzkatu bere buruaz agertzen duen kontzientziaren arabera. Aitzitik, kontzientzia hori esplikatzeke beharrezkoa gertatzen da bizimodu materialeko kontraesanak erabiltzea, produkzio-indar sozialen eta *produkzio harremanen* arteko gatazka erabiltzea. *Gizarte bat ez da inoiz desagertuko bere barnean izan ditzakeen produkzio-indar guztiak garatzen diren arte*. Gainera, gizarte horretan, produkzio harreman berri eta goragokoak ordeztuko, aurretik harreman horiei existitzeko beharrezkoak zaizkien baldintza materialek itsatsirik egon behar dute gizarte zahar horren beraren barnean. Arrazoi honegatik, gizadiak ez die inoiz konpon ditzakeen arazoei baizik ekiten. Hain zuzen ere, eta hurbilagoetik begiratu, arazoa bera ez da agertuko berau konpontzeko baldintza materialak jada badirenean edo izateko egokieran direnean baino (Marx. *Ekonomia politikoaren kritikari ekarpena*).

1. Laburpena eta testuari buruzko definizio kontzeptualak. a) Egin testuaren laburpen txiki bat, gutxi gorabehera lau edo bost lerrokoa, esaldirik kopiatu gabe. b) Azaldu esaldi honek zer esan nahi duen: “Gizarte bat ez da inoiz desagertuko bere barnean izan ditzakeen produkzio-indar guztiak garatzen diren arte”. c) Zer dira “produkzio harremanak”?	(Guztira: 2 puntu) (1 puntu) (0,5 puntu) (0,5 puntu)
---	---

2.- Garatu gai hau: Kapitalismoari egindako kritika: Karl Marxen pentsamendu iraultzailea. Garatzeko, aukeratu bi gai hauetako bat: -Alienazioaren teoria. -Materialismo historikoa.	(4 puntu)
3.- Haren eragina eta beste autore batekin alderatzea: 3.1 Marxek utzitako oinordekotza: marxismoaren eragina XX. mendean. Frankfurteko eskola. 3.2 Alderatu autore honen gai bat beste filosofo batek horri buruz esan duenarekin.	(Guztira: 3 puntu) (1 puntu) (2 puntu)

ALDERDI FORMALAK (1 puntu): Puntu bat gelditzen da hauengatik emateko: ortografia, sintaxia, aurkezpena, gai-antolamendua, eta ikasleak landu duen material-kantitatearen beste ezaugarri formal batzuk.

C AUKERA: NIETZSCHE

Espirituak bere gauzarik sakratuentzat maitatu zuen behinola bere «egin behar duzu» hura: orain, aldiz, ilusioa eta nahikaria aurkitu behar ditu gauzarik sakratuenean ere, maitasunaren kostuz askatasuna harrapatzeko: lehoiaren premia dago halako harrapaketa baterako.

Baina esadazue, ene senideok, zer egin lezake haurrak, lehoiak berak ere egin ahal izan ez duenik? Zergatik bihurtu behar du orduan lehoi harrapariak haur?

Errugabetasuna da haurra, eta ahanztura, berriz haste bat, jolas bat, bere baitan biraka dabilen gupil bat, lehen mugimendu bat, baietz esate sakratu bat.

Bai, sortzearen jolaserako, ene senideok, beharrezko da baietz esate sakratu bat: *bere nahia nahi du orain izpirituak*, bere mundua irabazten du mundutik aldenduak.

Espirituaren hiru itxuraldaketa aipatuko dizkizuet: nola bihurtu zen espiritua gamelu, nola bihurtu zen gamelua lehoi, eta nola bihurtu zen, azkenik, lehoia haur (Friedrich Nietzsche, *Honela mintzatu zen Zaratustra*).

1.- Laburpena eta testuari buruzko definizio kontzeptualak. a) Egin testuaren laburpen txiki bat, gutxi gorabehera lau edo bost lerrokoa, esaldirik kopiatu gabe. b) Adierazi zer esan nahi duen Nietzschenk esaldi honekin: “Egin behar duzu”. c) Adierazi zer esan nahi duen Nietzschenk esaldi honekin: “Bere nahia nahi du orain izpirituak”.	(Guztira: 2 puntu) (1 puntu) (0,5 puntu) (0,5 puntu)
2.- Garatu gai hau: Mendebaldeko tradizioaren deseraikuntza Friedrich Nietzscheren pentsamenduan.	(4 puntu)
3.- Haren eragina eta beste autore batekin alderatzea: 3.1 Nietzschenk utzitako oinordekotza: Nietzscheren eragina XX. mendean. Ortegaren arrazionalismo-bitalismoa eta postmodernitatea. 3.2 Alderatu autore honen gai bat beste filosofo batek horri buruz esan duenarekin.	(Guztira: 3 puntu) (1 puntu) (2 puntu)

ALDERDI FORMALAK (1 puntu): Puntu bat gelditzen da hauengatik emateko: ortografia, sintaxia, aurkezpena, gai-antolamendua, eta ikasleak landu duen material-kantitatearen beste ezaugarri formal batzuk.